

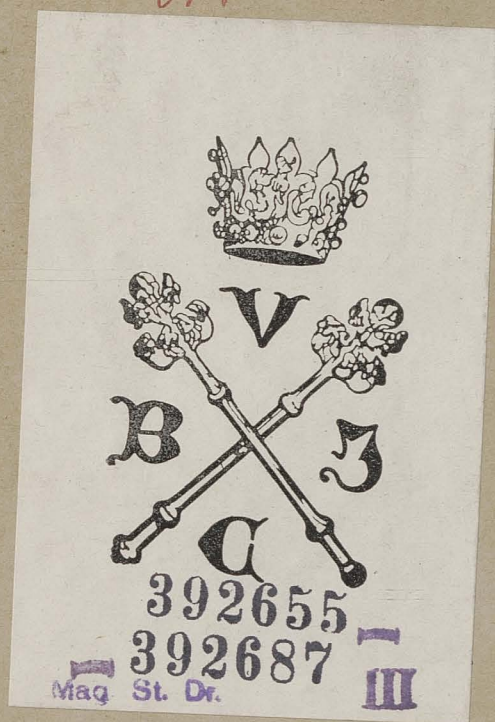

2514 [M.S.]

17659

I.

Lz. 29.
P. 6.
N°. 12.

1030

Alvia Perum

-
IV
./.-
IV
m.dr/
Or.-
1790r.
91r.-
spra-
a./.-
763r.
lemi
81.-
I.C.
biach

Friedrich Leopold Berthold
my dear son Cyprian is the

Tłómaczenie Noty odpowiedniej
Ministryi Berlińskiego, przesłanej Xię-
ciu Jmci CZARTORYSKIEMU, Posłowi
Extraordynaryjnemu J. K. Mci i Rze-
czypospolitey u Dworu Pruskiego,
pod Dniem 30. Kwietnia 1789.

Nieomieszkaliliśmy przełożyć J. K. Mci
Notę, którą Xże Jmć Czartoryski Po-
seł Extraordynaryjny i Minister Peł-
nomocny, Króla Jmci i Nayiasnieyszy
Rzpltey Polskiej, podał Nam pod dniem
27. Kwietnia dla uwiadomienia J. K. Mci
o troskliwości, w której zawsze znaj-
dują się Stany Rzpltey z powodu ich
sytuacyi terażnieyszey.

Król Jmć zawsze nayszczegulniey-
szym i nayprzyjaźnieyszym sposobem
interesując się do losu Rzpltey przyja-
cielskiej, sprzymierzoney i sąsiedzkiej
Państw Jego, widział z umartwieniem w
tey Nocie, że Stany rzeczoney Nayias-
Rzpltey, nie będąc zaspokoione przez
Notę, którą JP. Poseł Rosyjski Im po-
dał, pod dniem 6. Kwietnia, względem
przechodu Woysk Rosyjskich przez Ter-
ritorium Polskie, są razem i na nowo
przerażone oznakami pewnymi buntu
powszechnego chłopow obrządku Gre-
ckiego poddanych Rzpltey, mogącego
wybuchnąć przy okoliczności przechodu
Woysk Rosyjskich.

Król Jmć nader czule przyjąwszy
tę komunikacyą i zaufanie, które mu
oświadczają Stany Nayias: Rzpltey, ża-
dając Jego rady i wdania się w tey kry-
tyczney sytuacyi Polski, bez wahania
się wynurza nad nią myśli swoje, z szcze-
rością, i otwartością, któremi postępuje, i
którymi zawsze postępować wziął so-
bie za Święty obowiązek.

Wprawdzie jest Król Jmć Prze-
świadczonym, że Przezacny Naród Pol-
ski, może z pewnością spodziewać się
po dobrych intencyach i wielkomyśl-
ności Nayias: Imperatorowey Rosyji-
skiej, iż ta wspaniała Monarchini, nie
zechce nic czynić, ani dozwoić, co by
mogło sprawić zniszczenie i nieszczęście
Państwa wolnego, Przyjacielskiego i
sprzymierzonego z Rosyją, iednak gdy

392667

III

przebywanie i przechód ustawny i nie-
okryślony Woysk Rosyiskich przez
Territorium Polskie, iakoteż konwencya,
którą JP. Ambasador Rosyiski propo-
nował, w tym zamiarze mogłyby pod-
legać inkonweniencyom, to ubliżenia nie-
iako niepodległości, i neutralności Rze-
czypospolitey, to powołania Porty Ot-
omańskiej do żądania tychże samych
łatwości dla Woysk swoich, to uciążli-
wości dla tych Prowincyi Polskich, przez
któreby przechodziły Woyska z sobą
walczące, to nakoniec utrzymywania w
istocie ducha buntowniczego w chłopach
Religii Greckiey w Polszcze osiadłych.

Król Jmć sądzi, że można będzie
z obóyga stron zapobiedz tym inkon-
weniencyom i szkodliwościom, tudzież one
oddalić, skoro Najas: Rzplta Polska zleci
przełożenia uczynić Najas: Jmperato-
rowey Rosyiskiey w sposób pełny wzglę-
dów i zaufania w Jey wielkomyślności
skoro dopraszać się zechce u tey Monar-
chini, ażeby oszczędziła Narodowi Pol-
skiemu niebezpieczeństwa i uciążliwości,
z przechodu ustawnego Woysk Rosyi-
skich, łatwego do uniknienia przez nie-
dalekie okrażanie; skoro uczyni razem
propozycye, aby w przypadku nieu-
chronnego przechodu niektórych Woysk
Rosyiskich, przez Polskę, chciała zale-
cić, ażeby te małemi Kommendami
przeprowadzane były, i ażeby o to Re-
kwizycya poprzedzała przez Jey Posła
w Warszawie; tudzież ażeby dozwoliła,
aby te Woyska były prowadzone przez
Kommisarzy Rzpltey, iako to jest zwy-
czaynym w cyrkulach Rzeczy Niemie-
ckiey, nawet względem Woysk Cesarzkich.
Skoro nakoniec proponować będzie, aby
Dwór Rosyiski niezakładał odtąd no-
wych Magazynów w Polszcze, i aby te,
które teraz są założone, zostawił pod
Strażą kilku Kommisarzów i małej li-
czby ludzi osobiście uzbrojonych, któ-
rey

rey Straży i Magazynów Rzeczpospoli-
ta mogłaby zapewnić bezpieczeństwo,
przez protekcyą Woysk swoich; zdaie
się że szrodki i ostrożności takowe byłyby
zdolne do okazania i ustanowienia Neu-
tralności i niedependencyi Rzpltey, do
zmniejszenia Jnkonweniencyi, z magazy-
now i przechodu Woysk Rosyiskich,
tudzież do zapobieżenia onym, dając
jednak razem Dworowi temu dowody
istotne względów i dobrej woli Rzpltey,
co do interesów Rosyiskich, tudzież
ziednywając Jm łatwości rozsądnie mo-
gące być żądane, i pogodzone z Do-
brem Polski. Król Jmśc obiecuie sobie,
że gdy Stany Rzpltey Polskiej zlecą u-
czynić Nayiasn: Imperatorewey Rosyi-
skiej przełożenia i propozycye takowej
istoty, ta Nayiasn: Monarchini przyimie
ie z tą wspaniałością, którey tyle iuż da-
ła dowodów.

Król Jmśc jest równie skłonnym do
polecenia Jch Dworowi Rosyiskiemu i
wsparcia onych w sposób przyzwoity
i zgodny z Interfowaniem się Jego do
spokojności i pomyślności Królestwa
Polskiego.

Oczekiwać będzie Rezolucyi Przes:
Stanow Nayiasn: Rzeplitey względem
tych okoliczności i względem użycia,
iakię zdawać się będzie wzięść Stanom
Rzpltey co do Rady iego, a to dla prze-
stania rozkazów i Instrukcyi w tym za-
miarze potrzebnych Ministrom swoim
w Rosyi i w Polsce.

Dopełniwszy w ten sposób rozka-
zy, które od Króla Jmści odebraliśmy
dania takowej odpowiedzi Xciu Jmści
Czartoryskiemu, upraszamy go, aby
chciał ią przesłać Stanom Nayiasniey-
szej Rzpltey Polskiej do Warszawy.

*w Berlinie Dnia 30. Kwie-
tnia 1789. Roku.*

*F J N C K E N S T E I N,
H E R T Z B E R G.*

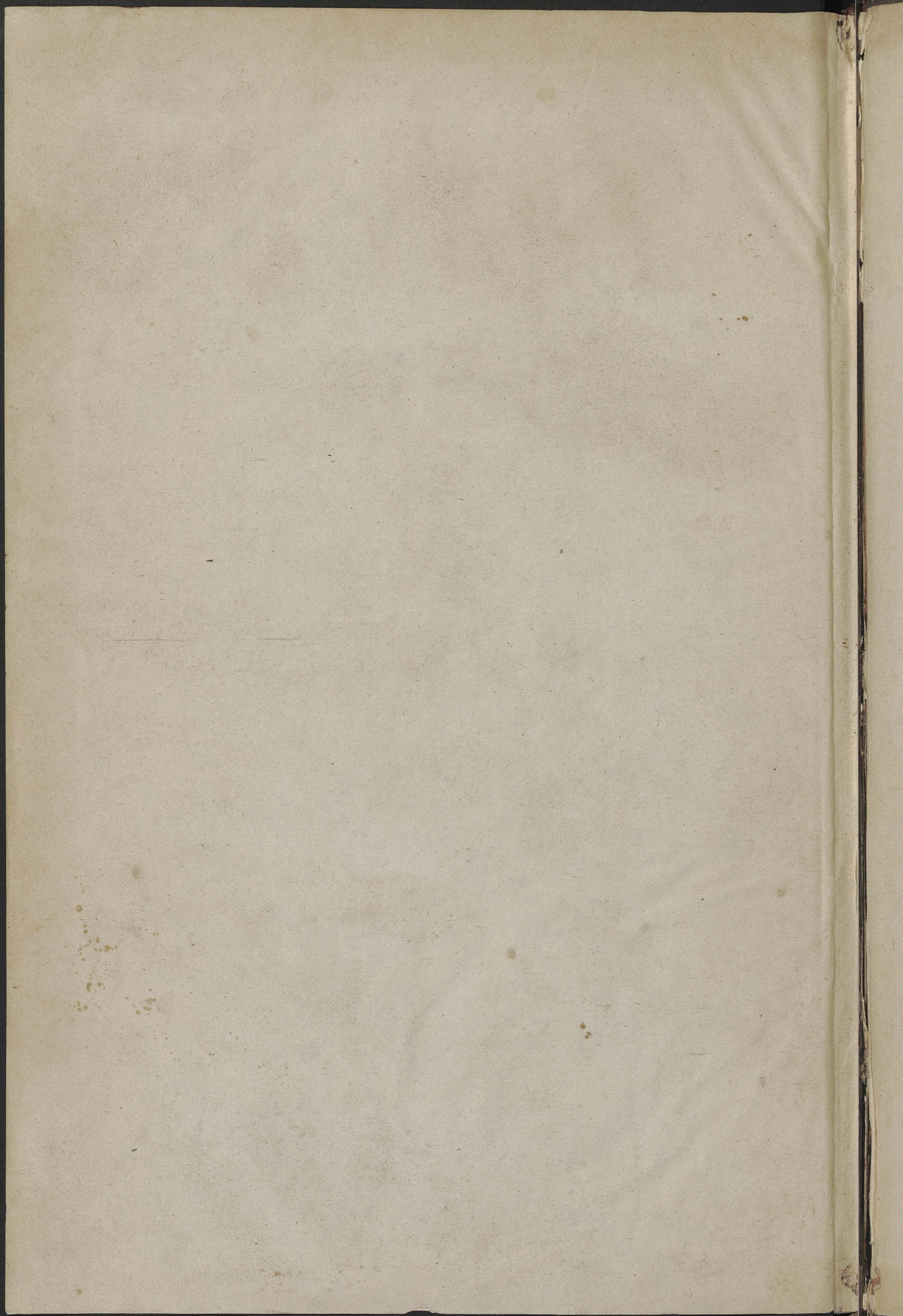
my dear friend, I have just received your letter of the 10th inst. and am very glad to hear from you. I am well and hope this finds you the same. I have been thinking much of late about the future of our country and the state of our Union. It seems to me that we are passing through a critical period in our history and that the result will determine whether we are to remain a united people or become a collection of warring states. I feel that it is our duty to stand by our principles and to maintain the integrity of our Union at all costs. I am sure that you will agree with me in this. I am, dear friend, very truly yours, Wm. Lloyd Garrison.

I have just received your letter of the 10th inst. and am very glad to hear from you. I am well and hope this finds you the same. I have been thinking much of late about the future of our country and the state of our Union. It seems to me that we are passing through a critical period in our history and that the result will determine whether we are to remain a united people or become a collection of warring states. I feel that it is our duty to stand by our principles and to maintain the integrity of our Union at all costs. I am sure that you will agree with me in this. I am, dear friend, very truly yours, Wm. Lloyd Garrison.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0023150

